

1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สถานการณ์

พื้นที่ปลูกยางมีการชะล้างพังทลายของหน้าดินทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปุ๋ยเคมีราคาแพง ชาวสวนยางพารามีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างไม่เต็มประสิทธิภาพ ขาดการบำรุงรักษา ต้นยางอายุมาก ทำให้ผลผลิตต่ำ จึงจำเป็นต้องเพิ่มผลผลิตยางพารา ทางสำนักวิจัยพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 และศูนย์เครือข่าย จึงได้ดำเนินการโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา โดยเพิ่มผลผลิตยางพารา โดยการจัดการการใช้ปุ๋ยที่มีประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่ายจากการใช้ปุ๋ยเคมี

เป้าหมาย

ปี 2550 : ได้เกษตรกรเข้าร่วมทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการใส่ปุ๋ยยางพาราตามค่าวิเคราะห์ดิน จำนวน 120 ราย และแปลงทดสอบเทคโนโลยีการใส่ปุ๋ยยางพาราแบบผสมผสานเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี จำนวน 280 ราย และเกษตรกรได้รับเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา เพื่อนำไปปฏิบัติได้

ปี 2551 : เกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพาราไปใช้แล้วสามารถเพิ่มผลผลิตไร่ เป็น 250 กิโลกรัมไร่

ผลการดำเนินงาน

1. โครงการใส่ปุ๋ยยางพาราตามค่าวิเคราะห์ดิน

ได้เกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการใส่ปุ๋ยยางพาราตามค่าวิเคราะห์ดิน จำนวน 120 ราย พื้นที่ประมาณ 360 ไร่ ดำเนินการในจังหวัดปัตตานี 20 ราย จังหวัดยะลา 40 ราย จังหวัดนราธิวาส 20 ราย จังหวัดสงขลา 20 ราย และสตูล 20 ราย ซึ่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 และศูนย์เครือข่าย ได้ทำแปลงทดสอบฯ ร่วมกับเกษตรกร โดยทำการสุ่มเก็บตัวอย่างดินทั้ง 120 แปลง และทำการวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารในดิน เพื่อใช้เป็นคำแนะนำและถ่ายทอด

เทคโนโลยีการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินให้แก่เกษตรกร และได้สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรทั้ง 120 รายๆ ละ 3 ไร่

2. โครงการใช้ปุ๋ยอย่างพาราแบบผสมผสานเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี

ได้เกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการใส่ปุ๋ยอย่างพาราแบบผสมผสานเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี จำนวน 280 ราย พื้นที่ประมาณ 840 ไร่ ดำเนินการในจังหวัดปัตตานี 50 ราย จังหวัดยะลา 100 ราย จังหวัดนราธิวาส 50 ราย จังหวัดสงขลา 40 ราย และสตูล 40 ราย โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 และศูนย์เครือข่าย ได้ทำแปลงทดสอบฯ ร่วมกับเกษตรกร และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง 280 ราย ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใส่ปุ๋ยอย่างพาราแบบผสมผสาน และได้สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยอินทรีย์) ให้แก่เกษตรกรทั้ง 280 รายๆ ละ 3 ไร่

2. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตลองกองให้มีคุณภาพในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สถานการณ์

พื้นที่ปลูกลองกองในจังหวัดสงขลา 13,186 ไร่ สตูล 10,490 ไร่ ยะลา 8,394 ไร่ นราธิวาส 9,845 ไร่ และปัตตานี 6,718 ไร่ โดยคุณภาพลองกองส่วนใหญ่มีเกรด A ต่ำกว่า 15 % คุณภาพไม่ตรงกับความต้องการของตลาด ขาดการจัดการเทคโนโลยีที่เหมาะสม ขาดมาตรฐาน GAP และขาดการจัดการผลผลิตอย่างถูกต้องและเหมาะสม สำนักวิจัยพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 และศูนย์เครือข่าย จึงได้ดำเนินการโครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตลองกองให้มีคุณภาพ โดยพัฒนาการผลิตตามมาตรฐาน GAP เพื่อให้มีการผลิตลองกองคุณภาพในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

เป้าหมาย

ปี 2550 : ได้เกษตรกรเข้าร่วมทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการจัดการทรงพุ่มในการเตรียมความพร้อมของต้นลองกอง จำนวน 60 ราย แปลงทดสอบเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพร่วมกับปุ๋ยเคมีแบบผสมผสานในสวนลองกองเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี จำนวน 320 ราย และแปลงทดสอบเทคโนโลยีการจัดการช่อดอก ช่อผลในการเพิ่มคุณภาพผลผลิตลองกอง จำนวน 60 ราย และเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตลองกองคุณภาพเพื่อนำไปปฏิบัติได้

ปี 2551 : เกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีการผลิตลองกองคุณภาพไปปฏิบัติ แล้วสามารถเพิ่มผลผลิตเกรดเอ จากเดิมผลิตได้ 15 % เป็นไม่ต่ำกว่า 50 % เพิ่มรายได้ให้กับชาวสวนลองกองไม่ต่ำกว่า 40 % ของรายได้เดิม

ผลการดำเนินงาน

1. โครงการการจัดการทรงพุ่มในการเตรียมความพร้อมของต้นลองกอง

ได้เกษตรกรชาวสวนลองกองในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการจัดการทรงพุ่มในการเตรียมความพร้อมของต้นลองกอง จำนวน 60 ราย พื้นที่ประมาณ 120 ไร่ ดำเนินการในจังหวัดปัตตานี 10 ราย จังหวัดยะลา 10 ราย จังหวัดนราธิวาส 20 ราย จังหวัดสงขลา 10 ราย และสตูล 10 ราย โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 และศูนย์เครือข่ายได้ทำแปลงทดสอบฯ ร่วมกับเกษตรกร และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง 60 ราย ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการทรงพุ่ม / เทคโนโลยีการผลิตลองกองคุณภาพ และได้สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และอื่นๆ) ให้แก่เกษตรกรทั้ง 60 รายๆ ละ 2 ไร่

2. โครงการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพร่วมกับปุ๋ยเคมีแบบผสมผสานในสวนลองกองเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี

ได้เกษตรกรชาวสวนลองกองในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพร่วมกับปุ๋ยเคมีแบบผสมผสานในสวนลองกองเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมีจำนวน 320 ราย พื้นที่ประมาณ 120 ไร่ ดำเนินการในจังหวัดปัตตานี 40 ราย จังหวัดยะลา 100 ราย จังหวัดนราธิวาส 100 ราย จังหวัดสงขลา (4 อำเภอ) 40 ราย และสตูล 40 ราย โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 และศูนย์เครือข่ายได้ทำแปลงทดสอบฯ ร่วมกับเกษตรกร และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง 320 ราย ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพร่วมกับปุ๋ยเคมีแบบผสมผสาน / เทคโนโลยีการผลิตลองกองคุณภาพ และได้สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และอื่นๆ) ให้แก่เกษตรกรทั้ง 320 รายๆ ละ 2 ไร่

3. โครงการจัดการช่อดอก ช่อผลในการเพิ่มคุณภาพผลผลิตลองกอง

ได้เกษตรกรชาวสวนลองกองในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อ
ทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการจัดการช่อดอก ช่อผลในการเพิ่มคุณภาพ
ผลผลิตลองกอง จำนวน 60 ราย พื้นที่ประมาณ 120 ไร่ ดำเนินการใน
จังหวัดปัตตานี 10 ราย จังหวัดยะลา 10 ราย จังหวัดนราธิวาส 20 ราย
จังหวัดสงขลา 10 ราย และสตูล 10 ราย โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร
เขตที่ 8 และศูนย์เครือข่าย ได้ทำแปลงทดสอบฯ ร่วมกับเกษตรกร และ
เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง 60 ราย ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการ
จัดการช่อดอก ช่อผลในการเพิ่มคุณภาพผลผลิตลองกอง /เทคโนโลยีการ
ผลิตลองกองคุณภาพ และได้สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์
สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และอื่นๆ) ให้แก่เกษตรกรทั้ง 60 รายๆ ละ 2 ไร่

3. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักไร้ดิน การปลูกข้าวโพดหวานและสับปะรดเชิงพาณิชย์

สถานการณ์

การปลูกผักไร้ดิน การปลูกข้าวโพดหวานและสับปะรดเชิงพาณิชย์ ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังมีปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ผักยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาด ปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ข้าวโพดหวานยังไม่ดีพอและไม่เพียงพอ การปลูกสับปะรดแซมยางพารา ปลูกใหม่ยังขาดแคลนหน่อพันธุ์ปลอดไวรัสโรคเหี่ยว และการถ่ายทอด เทคโนโลยีการจัดการศัตรูสับปะรดที่เป็นสาเหตุของการระบาดของโรค เหี่ยวยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ขาดการจัดการเทคโนโลยีที่เหมาะสม และ ขาดการจัดการผลผลิตอย่างถูกต้องและเหมาะสม

สำนักวิจัยพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 และศูนย์เครือข่าย จึง ได้ดำเนินการโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักไร้ดิน การปลูกข้าวโพดหวานและสับปะรดเชิงพาณิชย์ โดยพัฒนาการผลิตตามมาตรฐาน การปลูกผักไร้ดิน ข้าวโพดหวาน และสับปะรด แนะนำ /สาธิตการ จัดการผลผลิตผักไร้ดิน ข้าวโพดหวานและสับปะรดเชิงพาณิชย์อย่างถูกต้อง และเหมาะสม ได้ปริมาณผลผลิตและคุณภาพตรงตามมาตรฐานความ ต้องการของตลาด

เป้าหมาย

ปี 2550 : ได้เกษตรกรเข้าร่วมทำแปลงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักไร้ดิน การปลูกข้าวโพดหวาน และสับปะรดเชิงพาณิชย์ในพื้นที่ เกษตรกร จำนวน 50 350 และ150 ราย ตามลำดับ และเกษตรกร ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักไร้ดิน การปลูกข้าวโพดหวาน และสับปะรดเชิงพาณิชย์ เพื่อนำ ไปปฏิบัติได้

ปี 2551 : เกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตพืชผักไร้ดิน ข้าวโพดหวาน และสับปะรด ไปปฏิบัติจนได้ ปริมาณและมีคุณภาพมาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาดเพิ่มรายได้ ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกผักไร้ดินข้าวโพดหวานและสับปะรดไม่ต่ำกว่า 25 % ของรายได้เดิม

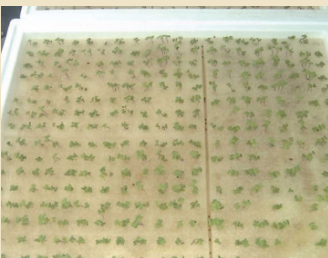
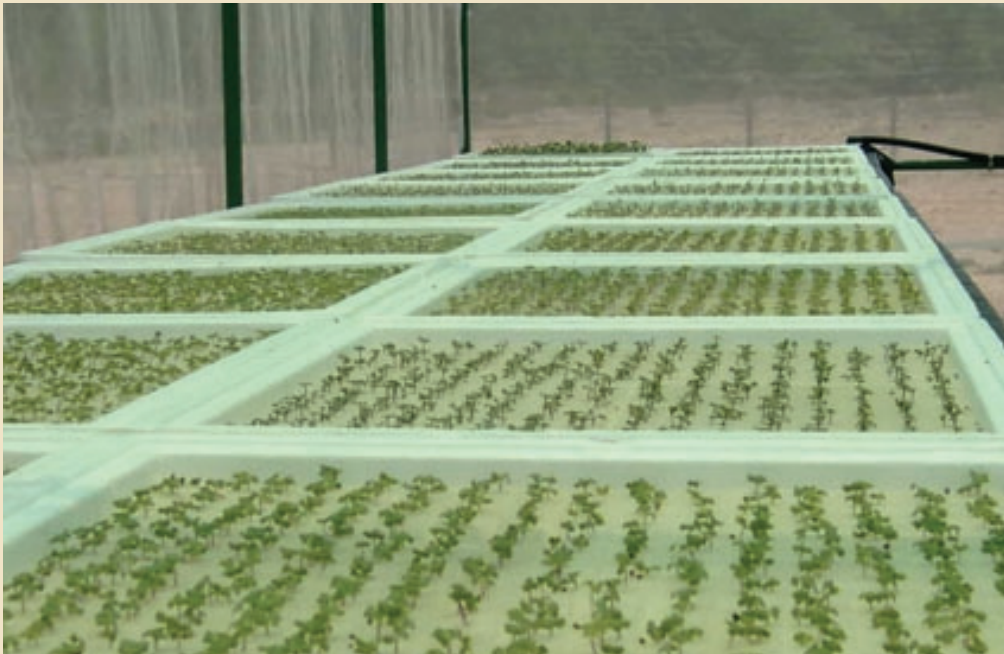

ผลการดำเนินงาน

1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักไร้ดิน

ได้เกษตรกรผู้ที่เคยร่วมโครงการปลูกผักไร้ดินตามโครงการเกษตรเชิงพาณิชย์ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักไร้ดิน จำนวน 50 ราย ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด

นราธิวาส 50 ราย โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 และศูนย์เครือข่าย ได้ทำแปลงทดสอบฯ ร่วมกับเกษตรกร และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง 50 ราย ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักไร้ดิน

2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวานเชิงพาณิชย์

ได้เกษตรกรในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อ
 ทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
 ข้าวโพดหวานเชิงพาณิชย์ จำนวน 190 ราย พื้นที่ประมาณ
 190 ไร่ ดำเนินการในจังหวัดปัตตานี 50 ราย จังหวัดยะลา
 50 ราย จังหวัดนราธิวาส 50 ราย สงขลา 20 ราย และ

สตูล 20 ราย โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่
 8 และศูนย์เครือข่าย ได้ทำแปลงทดสอบฯ ร่วมกับเกษตรกร
 และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง 190 ราย ได้รับการ
 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพด
 หวาน และได้สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์
 สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และอื่นๆ) ให้แก่เกษตรกรทั้ง 190
 ราย ๆ ละ 1 ไร่

3. โครงการจัดการการผลิตหน่อพันธุ์สับปะรดปลอดโรคเหี่ยวและการจัดการศัตรูพืชเพื่อป้องกันการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรด

ได้เกษตรกรชาวสวนยางปลูกใหม่ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการจัดการการผลิตหน่อพันธุ์สับปะรดปลอดโรคเหี่ยวและการจัดการศัตรูพืชเพื่อป้องกันการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรด จำนวน 95 ราย พื้นที่ประมาณ 100 ไร่ ดำเนินการในจังหวัดปัตตานี 25 ราย จังหวัดยะลา 50 ราย สงขลา 10 ราย สตูล 10 ราย โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 และศูนย์เครือข่าย ได้ทำแปลงทดสอบฯ ร่วมกับเกษตรกร และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง 95 ราย ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตหน่อพันธุ์สับปะรดปลอดโรคเหี่ยวและการจัดการศัตรูพืชเพื่อป้องกันการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรด และได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต (ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และอื่นๆ) ให้แก่เกษตรกรทั้ง 95 ราย ๆ ละ 1 ไร่

โครงการจัดการการผลิตหน่อพันธุ์สับปะรดปลอดโรคเหี่ยวและการจัดการศัตรูพืชเพื่อป้องกันการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรด
 โครงการจัดการการผลิตหน่อพันธุ์สับปะรดปลอดโรคเหี่ยวและการจัดการศัตรูพืชเพื่อป้องกันการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรด
 โครงการจัดการการผลิตหน่อพันธุ์สับปะรดปลอดโรคเหี่ยวและการจัดการศัตรูพืชเพื่อป้องกันการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรด
 โครงการจัดการการผลิตหน่อพันธุ์สับปะรดปลอดโรคเหี่ยวและการจัดการศัตรูพืชเพื่อป้องกันการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรด

1. หลักสูตร “เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา”

ได้ฝึกอบรมหลักสูตร “เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา” ให้กับเกษตรกร จำนวน 1,324 คน ดังนี้

- จังหวัดสงขลา 358 คน ในวันที่ 13 มิถุนายน 2550 และ มิถุนายน-สิงหาคม 2550
- จังหวัดสตูล 196 คน ในวันที่ 14 มิถุนายน 2550
- จังหวัดปัตตานี 240 คน ในวันที่ 28-29 มิถุนายน 2550 และวันที่ 24 สิงหาคม 2550

- จังหวัดยะลา 170 คน ในวันที่ 21-22 พฤษภาคม 2550 และวันที่ 7-8 สิงหาคม 2550

- จังหวัดนราธิวาส 360 คน ในวันที่ 18-19 กรกฎาคม 2550 วันที่ 25-26 กรกฎาคม 2550 วันที่ 21-22 สิงหาคม 2550 และวันที่ 5-6 กันยายน 2550

2. หลักสูตร “เทคโนโลยีในการเพิ่มคุณภาพผลผลิตลองกอง”

ได้ฝึกอบรมหลักสูตร “เทคโนโลยีในการเพิ่มคุณภาพผลผลิตลองกอง” ให้กับเกษตรกร จำนวน 992 คน ดังนี้

- จังหวัดสงขลา 100 คน ในวันที่ 30-31 พฤษภาคม 2550
- จังหวัดสตูล 103 คน ในวันที่ 29-30 พฤษภาคม 2550

- จังหวัดปัตตานี 200 คน ในวันที่ 18-21 มิถุนายน 2550
- จังหวัดยะลา 289 คน ในวันที่ 21-22 พฤษภาคม 2550 วันที่ 10-11 กรกฎาคม 2550 และวันที่ 25-26 สิงหาคม 2550
- จังหวัดนราธิวาส 300 คน ในวันที่ 26-27 มิถุนายน 2550 วันที่ 11-12 กรกฎาคม 2550 วันที่ 23-24 สิงหาคม 2550 และวันที่ 20-21 กันยายน 2550

3. หลักสูตร “เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักไร้ดิน”

ได้ฝึกอบรมหลักสูตร “เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักไร้ดิน” ให้กับเกษตรกร จำนวน 596 คน ดังนี้

- จังหวัดสงขลา 105 คน ในวันที่ 2 มิถุนายน 2550 วันที่ 7 มิถุนายน 2550 และวันที่ 26 กรกฎาคม 2550
- จังหวัดปัตตานี 135 คน ในวันที่ 21-23 สิงหาคม 2550

- จังหวัดยะลา 156 คน ในวันที่ 13-14 มิถุนายน 2550 วันที่ 14-15 กรกฎาคม 2550 และวันที่ 24 สิงหาคม 2550

- จังหวัดนราธิวาส 200 คน ในวันที่ 19 กรกฎาคม 2550 และวันที่ 11-12 กันยายน 2550

4. หลักสูตร “เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวานและสับปะรด”

ได้ฝึกอบรมหลักสูตร “เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวานและสับปะรด” ให้กับเกษตรกร ดังนี้

เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวาน จำนวน 954 คน

- จังหวัดสงขลา 187 คน ในวันที่ 13 มิถุนายน 2550 และวันที่ 14 มิถุนายน 2550
- จังหวัดสตูล 258 คน ในวันที่ 19 มิถุนายน 2550 และวันที่ 21 มิถุนายน 2550
- จังหวัดปัตตานี 135 คน ในวันที่ 28-30 พฤษภาคม 2550
- จังหวัดยะลา 174 คน ในวันที่ 18-19 มิถุนายน 2550

- จังหวัดนราธิวาส 200 คน ในวันที่ 8-9 มิถุนายน 2550 วันที่ 18 กรกฎาคม 2550 และวันที่ 13-14 กันยายน 2550

เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรด จำนวน 235 คน

- จังหวัดสงขลา 50 คน ในวันที่ 22 มิถุนายน 2550
- จังหวัดสตูล 105 คน ในวันที่ 7 มิถุนายน 2550 และ วันที่ 26 กรกฎาคม 2550
- จังหวัดปัตตานี 40 คน ในวันที่ 28-30 พฤษภาคม 2550
- จังหวัดนราธิวาส 40 คน ในวันที่ 18-19 กันยายน 2550

2. แนวทางสร้างความเข้มแข็งในกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตร เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในกระบวนการพัฒนาอาชีพเกษตรกร

การสร้างความเข้มแข็งในกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตร เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในกระบวนการพัฒนาอาชีพเกษตรกร โดยสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคชุมชน และพัฒนาหน่วยงานของสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 และชุมชนเกษตรให้มีความพร้อมในการขับเคลื่อนการพัฒนา โดยมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร (ยางพารา ลองกอง ผักไร้ดิน ข้าวโพดหวาน และสับปะรด) ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

พื้นที่ส่วนใหญ่ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นพื้นที่การเกษตร มีการปลูกยางพารา ลองกอง พืชไร่ เช่น ข้าวโพดหวาน เป็นต้นและพืชอื่นๆ ปัญหาที่สำคัญของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ และมูลค่าเพิ่มจากผลผลิตการเกษตรน้อย และเกษตรกรบางส่วนยังอยู่ในภาวะที่ยากจน สาเหตุสำคัญเกิดจากการที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าถึงการบริการทางวิชาการของภาครัฐได้อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่สามารถนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (ผลผลิตและต้นทุนต่ำ) ของตนเองได้ ดังนั้น กรมวิชาการเกษตร โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 จึงจำเป็นต้องจัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร เพื่อให้ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการผลิตทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรที่สำคัญต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการผลิตยางพารา ลองกอง ผักไร้ดิน ข้าวโพดหวาน และสับปะรด อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้เกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถเข้าถึงบริการทางวิชาการเกษตรของกรมวิชาการเกษตรได้

เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้เข้ารับการอบรมหลักสูตรต่างๆ จำนวน 4,000 คน โดยแบ่งเป็น ยางพารา 1,500 คน ลองกอง 1,000 คน ผักไร้ดิน 500 คน ข้าวโพดหวาน 800 คน และสับปะรด 200 คน

ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา ลองกอง ผักไร้ดิน ข้าวโพดหวาน และสับปะรด ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้สูงกว่าเป้าหมาย คือ 4,101 คน จากเป้าหมาย 4,000 คน ดังนี้

3. แนวทางสร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม

แนวทางสร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม โดยการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาเครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างแปลงต้นแบบ ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชน และสร้างกลไกการขับเคลื่อน ภายใต้หลักการ การสร้างต้นแบบที่หลากหลาย

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 และศูนย์เครือข่าย ของสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 ดำเนินการโดยมีการสร้างแปลงต้นแบบในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา ลองกอง ผักไร้ดิน ข้าวโพดหวานและสับปะรดเชิงพาณิชย์ เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชนในพื้นที่ศูนย์เครือข่าย ของสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 ซึ่งการสร้างแปลงต้นแบบนี้ปฏิบัติตามโครงการต่างๆในแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร

เป้าหมาย

สร้างแปลงต้นแบบในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา ลองกอง ผักไร้ดิน ข้าวโพดหวานและสับปะรดเชิงพาณิชย์ จำนวน 30 แปลง

ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินการสร้างแปลงต้นแบบในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา ลองกอง ผักไร้ดิน ข้าวโพดหวานและสับปะรดเชิงพาณิชย์ ได้จำนวน 21 แปลง ดังนี้

- สร้างแปลงต้นแบบในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา จำนวน 2 แปลง พื้นที่ 20 ไร่ ดำเนินการในจังหวัดยะลา ทั้ง 2 แปลง
- สร้างแปลงต้นแบบการผลิตลองกองคุณภาพ จำนวน 3 แปลง พื้นที่ 20 ไร่ ดำเนินการในจังหวัดยะลา ทั้ง 3 แปลง
- สร้างแปลงต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกผักไร้ดิน จำนวน 5 แปลง 160 มุ้ง ดำเนินการในจังหวัดยะลา 2 แปลง 120 มุ้ง ปัตตานี 1 แปลง 30 มุ้ง และสงขลา 2 แปลง 10 มุ้ง

● แนวทางสร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม

- สร้างแปลงต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวาน จำนวน 5 แปลง พื้นที่ 22 ไร่ ดำเนินการในจังหวัดยะลา 3 แปลง ปัตตานี 1 แปลง และ สงขลา 1 แปลง
- สร้างแปลงต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรดเชิงพาณิชย์ 6 แปลง พื้นที่ 22 ไร่ ดำเนินการในจังหวัดยะลา 3 แปลง ปัตตานี 1 แปลง นราธิวาส 1 แปลง และสงขลา 1 แปลง

สร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม สร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม
สร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม สร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม
สร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม สร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม
สร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม สร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม
สร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม สร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม
สร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม สร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม

สรุปผลการดำเนินงาน

1. แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร โดยการดำเนินการโครงการในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย โดยได้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 1,175 ราย จากเป้าหมาย 1,390 ราย โดยที่โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตลองกองให้มีคุณภาพ และ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักไร้ดิน ได้ตรงตามเป้าหมาย คือ 400 440 และ 50 ราย ตามลำดับ ส่วนโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวานเชิงพาณิชย์ และโครงการจัดการการผลิตหน่อพันธุ์สับปะรดปลอดโรคเหี่ยวและการจัดการศัตรูพืช เพื่อป้องกันการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรด ได้ต่ำกว่าเป้าหมาย โดยได้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ 190 ราย และ 95 ราย จากเป้าหมาย 350 ราย และ 150 ราย ตามลำดับ

2. แนวทางสร้างความเข้มแข็งในกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตร เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในกระบวนการพัฒนาอาชีพเกษตรกร ดำเนินการโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ทั้ง 4 หลักสูตร คือ เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา เทคโนโลยีในการเพิ่มคุณภาพผลผลิตลองกอง เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักไร้ดิน เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพข้าวโพดหวานและสับปะรดให้แก่เกษตรกร ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้สูงกว่าเป้าหมาย คือ 4,101 คน จากเป้าหมาย 4,000 คน

3. แนวทางสร้างเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรกรรม ดำเนินการโดยมีการสร้างแปลงต้นแบบในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา ลองกอง ผักไร้ดิน ข้าวโพดหวานและสับปะรดเชิงพาณิชย์ เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชนในพื้นที่ศูนย์เครือข่าย ของสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 ได้จำนวน 21 แปลง

ปัญหาและอุปสรรค

1. งบประมาณล่าช้าทำให้การจัดการในแต่ละกิจกรรมไม่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร เช่น ไม่ทันต่อฤดูกาลปลูกที่เหมาะสม เกษตรกรมาฝึกอบรมขณะที่แปลงต้นแบบยังไม่แล้วเสร็จ ทำให้ไม่สามารถฝึกปฏิบัติจริงได้

2. ราคาผลผลิตลองกองตกต่ำ ทำให้ไม่มีแรงจูงใจให้เกษตรกรปฏิบัติตามเทคโนโลยีที่ได้รับการถ่ายทอด เนื่องจากไม่คุ้มทุน

3. หน่วยงานในเครือข่ายของ สวพ.8 บางหน่วยงานขาดบุคลากรในการดำเนินการโครงการ

4. การดำเนินการโครงการของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายตามที่ ศอ.บต. กำหนดได้ทุกพื้นที่ เนื่องจากมีความเสี่ยงในการลงพื้นที่จากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

แผนการดำเนินงานในปี 2551

1. ดำเนินการทำแปลงสาธิตและเรียนรู้ในแปลงเกษตรกรเป็นปีที่ 2 เนื่องจากในปีที่ 1 ไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดได้เพราะงบประมาณล่าช้า

2. จัดเวทีชาวบ้านให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสรุปประเด็นปัญหาและแลกเปลี่ยนความรู้ พร้อมปรับเทคโนโลยีการผลิตพืชต่างๆ ให้เหมาะสมกับพื้นที่และเกษตรกรต่อไป

3. จัดฝึกอบรมให้เกษตรกรเพิ่มเติมจากปีที่ 1 ที่อบรมไปแล้ว โดยอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมและนำเกษตรกรไปดูงานในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จทางการใช้เทคโนโลยีการผลิตพืชที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อเปิดโอกาสให้เกษตรกรได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในพื้นที่จริง

4. เพิ่มจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และเพิ่มเติมหลักสูตรการอบรมเทคโนโลยีการผลิตพืชอื่นๆ

ตารางที่ 1 พื้นที่ดำเนินงานโครงการใส่ปุ๋ยยารักษาตามค่าวิเคราะห์ดิน ในระดับตำบลของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัด	เป้าหมาย (ราย)	ผลการดำเนินงาน (ราย)	พื้นที่ดำเนินงาน	
			ตำบล	อำเภอ
สงขลา	20	20	ประกอบ ท่าประดู่ ปลักหนู	นาทวี
			วังใหญ่	เทพา
สตูล	20	20	วังประจัน	ควนโดน
			อุโตเจริญ ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง
			ป่าแกบ่อหิน	ทุ่งหว้า
			ปาล์มพัฒนา นิคมพัฒนา	กิ่ง อ.มะนัง
ปัตตานี	20	20	แม่ลาน ป่าไร่ ม่วงเตี้ย	แม่ลาน
ยะลา	40	40	ตาซี้	ยะหา
			อัยเยอร์เวง	เบตง
			ยะลา	เมือง
นราธิวาส	20	20	สุโหลงปาดิ สากอ	สุโหลงปาดิ
			รือเสาะ	รือเสาะ
			บาเจาะ	บาเจาะ

ตารางที่ 2 พื้นที่ดำเนินงานโครงการใช้ปุ๋ยอย่างพาราแบบผสมผสานเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี ในระดับตำบลของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัด	เป้าหมาย (ราย)	ผลการดำเนินงาน (ราย)	พื้นที่ดำเนินงาน	
			ตำบล	อำเภอ
สงขลา	40	40	ประกอบ ท่าประดู่ ปลักหนู วังใหญ่	นาทวี
			ท่าชะมวง	รัตภูมิ
			สำนักแต้ว	สะเดา
สตูล	40	40	วังประจัน	ควนโดน
			อุโตเจริญ ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง
			ป่าแกบ่อหิน	ทุ่งหว้า
			ปาล์มพัฒนา นิคมพัฒนา	กิ่ง อ.มะนัง
ปัตตานี	50	50	แม่ลาน ป่าไร่ ม่วงเตี้ย	แม่ลาน
ยะลา	100	100	ตาชี	ยะหา
			อัยเยอร์เวง	เบตง
นราธิวาส	50	50	สุโหงปาดี	สุโหงปาดี
			ปาเสมัส	สุโหงโก-ลก
			รือเสาะ	รือเสาะ
			บาเจาะ	บาเจาะ

ตารางที่ 3 พื้นที่ดำเนินงานโครงการการจัดการทรงพุ่มในการเตรียมความพร้อมของต้นลองกอง ในระดับตำบลของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัด	เป้าหมาย (ราย)	ผลการดำเนินงาน (ราย)	พื้นที่ดำเนินงาน	
			ตำบล	อำเภอ
สงขลา	10	10	ประกอบ ท่าประดู่ ปลักหนู	นาทวี
			ท่าชะมวง	รัตภูมิ
			สำนักแต้ว	สะเดา
สตูล	10	10	วังประจัน	ควนโดน
			อุโตเจริญ ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง
			ป่าแกบ่อหิน	ทุ่งหว้า
			ปาล์มพัฒนา นิคมพัฒนา	กิ่ง อ.มะนัง
ปัตตานี	10	10	ทุ่งคล้า	สายบุรี
			ทรายขาว	โคกโพธิ์
ยะลา	10	10	ตาชี	ยะหา
			อัยเยอร์เวง	เบตง
			ลำพญา	เมือง
นราธิวาส	20	20	กะลุวอ	เมือง
			กายูคละ	แว้ง
			รือเสาะ	รือเสาะ
			บาเจาะ	บาเจาะ

ตารางที่ 4 พื้นที่ดำเนินงานโครงการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพร่วมกับปุ๋ยเคมีแบบผสมผสานในสวนลองกองเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมีในระดับตำบลของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัด	เป้าหมาย (ราย)	ผลการดำเนินงาน (ราย)	พื้นที่ดำเนินงาน	
			ตำบล	อำเภอ
สงขลา	40	40	ประกอบ ท่าประดู่ ปลักหนู	นาทวี
			วังใหญ่	เทพา
			ท่าชะมวง	รัตภูมิ
			ลำน้ำแก้ว	สะเดา
สตูล	40	40	วังประจัน	ควนโดน
			อุโตเจริญ ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง
			ป่าแกบ่อหิน	ทุ่งหว้า
			ปาล์มพัฒนา นิคมพัฒนา	กิ่ง อ.มะนัง
ปัตตานี	40	40	ทุ่งคล้า	สายบุรี
			ทรายขาว	โคกโพธิ์
ยะลา	100	100	ตาชี	ยะหา
			ธารโต คีรีเขต	ธารโต
			ลำพญา	เมือง
นราธิวาส	100	100	สุโหงปาดี สากอ	สุโหงปาดี
			ปาเสมัส	สุโหงโก-ลก
			รือเสาะ	รือเสาะ
			กายูคละ	แว้ง
			ภูเขาทอง เกียร์	สุคีริน

ตารางที่ 6 พื้นที่ดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวานเชิงพาณิชย์ ในระดับตำบลของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัด	เป้าหมาย (ราย)	ผลการดำเนินงาน (ราย)	พื้นที่ดำเนินงาน	
			ตำบล	อำเภอ
สงขลา	100	20	ฉาง	นาทวี
			บ้านนา	จะนะ
			ชะบ้าย้อย ทุ่งพอ เขาแดง คูหา	ชะบ้าย้อย
			ท่าม่วง สะกอม	เทพา
สตูล	100	20		ทุ่งหว้า
			คลองขุด บ้านควน	เมือง
ปัตตานี	50	50	น้ำดำ บางเขา	หนองจิก
			แป้น	สายบุรี
			แม่ลาน	แม่ลาน
			ท่าข้าม ตาลีอาย	ปานาเระ
			มะกรูด	โคกโพธิ์
ยะลา	50	50	วังพญา ท่าธง	รามัญ
นราธิวาส	50	50	รือเสาะ	รือเสาะ
			กายูคละ	แว้ง
			กะลุวอ พร่อน โฆมิต	ตากใบ
			ภูเขาทอง	สุคีริน
			สุโหลงปาดิ	สุโหลงปาดิ

ตารางที่ 7 พื้นที่ดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักไร้ดิน ในระดับตำบลของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัด	เป้าหมาย (ราย)	ผลการดำเนินงาน (ราย)	พื้นที่ดำเนินงาน	
			ตำบล	อำเภอ
นราธิวาส	50	50	เวียง	รือเสาะ
			บางขุนทอง	ตากใบ
			ปะสุรุ ริโอ๊ะ	สุโหงปาดี

ตารางที่ 8 พื้นที่ดำเนินงานโครงการจัดการการผลิตหน่อพันธุ์สับปะรดปลอดโรคเหี่ยว และการจัดการศัตรูพืชเพื่อป้องกันการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรดในระดับตำบลของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัด	เป้าหมาย (ราย)	ผลการดำเนินงาน (ราย)	พื้นที่ดำเนินงาน	
			ตำบล	อำเภอ
สงขลา	100	10	สะทอน	นาทวี
สตูล	-	10	อุโตเจริญ	ควนกาหลง
			ปาล์มพัฒนา นิคมพัฒนา	กิ่ง อ.มะนัง
ปัตตานี	50	25	แม่ลาน	แม่ลาน
ยะลา	50	50	วังพญา	รามัญ
			ท่าธง	

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบความรู้ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมรับการอบรมหลักสูตร “เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา” ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	คะแนน (%)	
		ก่อนฝึกอบรม	หลังฝึกอบรม
สงขลา	358	52.29	85.26
สตูล	196	65.05	88.30
ปัตตานี	240	69.63	92.21
ยะลา	170	74.64	83.51
นราธิวาส	360	59.60	80.50

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบความรู้ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมรับการอบรมหลักสูตร “เทคโนโลยีในการเพิ่มคุณภาพผลผลิตลองกอง” ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

พื้นที่ดำเนินการ	นวนเกษตรกร (ราย)	คะแนน (%)	
		ก่อนฝึกอบรม	หลังฝึกอบรม
สงขลา	100	69.53	91.47
สตูล	103	70.72	92.03
ปัตตานี	200	50.59	71.00
ยะลา	289	66.26	73.81
นราธิวาส	300	57.18	81.10

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบความรู้ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมรับการอบรมหลักสูตร “เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักไร้ดิน” ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	คะแนน (%)	
		ก่อนฝึกอบรม	หลังฝึกอบรม
สงขลา	105	64.00	81.21
ปัตตานี	135	58.77	88.54
ยะลา	156	66.08	74.12
นราธิวาส	200	58.30	77.18

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบความรู้ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมรับการอบรมหลักสูตร “เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวานและสับปะรด” ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	คะแนน (%)	
		ก่อนฝึกอบรม	หลังฝึกอบรม
เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวาน			
สงขลา	187	62.03	80.00
สตูล	258	60.00	81.01
ปัตตานี	135	66.59	79.85
ยะลา	174	34.90	61.18
นราธิวาส	200	54.45	77.00
เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรด			
สงขลา	50	67.00	84.20
สตูล	105	69.05	88.00
ปัตตานี	40	68.88	80.63
นราธิวาส	40	55	75